

RECENSIE

DENK, SCHRIJF, SPREEK, NABOKOV

Uit 'Denk, schrijf, spreek, Nabokov' spreekt een niet aflatende veerkracht ★★★★★

De theatergroep vond herkenning in de Russische schrijver.

[Karin Veraart](#) 11 oktober 2020, 19:02

Matthias de Koning en Annette Kouwenhoven in 'Denk, schrijf, spreek, Nabokov' van Maatschappij Discordia. Beeld Sofie Knijff

Langs de korte kant van de langwerpige speelvloer staat een aantal koffers keurig in het gelid, naast nog wat andere spullen. Vladimir Nabokov, vermaard schrijver en dichter (1899-1977), geboren in

een gefortuneerd Russisch milieu, emigreerde in tijden van revolutie naar het buitenland, woonde overal en nergens en zou nooit meer een thuis vinden. Maar in navolging van zijn moeder, zo schrijft Nabokov in zijn autobiografische werk *Geheugen, spreek*, is hij een kei in het koesteren van de schoonheid van niet (meer) tastbaar bezit. Hetgeen een enorme steun blijkt bij later verlies.

In een reeks voorstellingen rondom kunstenaars met wie Maatschappij Discordia verwantschap voelt, komt het collectief voor zijn nieuwste stuk uit bij de illustere Nabokov, naast auteur (*Lolita*) bekend vlinderdeskundige.

Denk, schrijf, spreek, Nabokov luidt de titel. Even na de openingsscène suggereren de spelers evenwel een andere: *Eigentijdse notities*. Was dat niet beter geweest, vragen ze zich hardop af.

Beide zijn toepasselijk, zo kun je concluderen na afloop van de voorstelling, een hartverwarmend amalgaam van hedendaags discordiaans denken, lezen, kijken, spelen en nabokoviaanse teksten en thema's. Een daarvan is het voornoemd vurig koesteren van iets dat niet meer binnen het bereikbare ligt.

De eenvoudige planken speelvloer schittert kaal, het publiek van dertig man met mondkapjes zit op afstand. Jan Joris Lamers schuift een kruk naar het midden en leest met dat welluidend stemgeluid van hem hoe Nabokovs moeder terugkeert van het paddestoelen plukken. Voor je geestesoog verschijnt haar kleine gedaante, omgeven door een waas van ontelbare druppeltjes vocht aan de rand van een herfstig bos. Geen nostalgisch gedoe (nou, misschien een beetje) maar een oplettend en warm omhelzen van wat ooit was.

En dan. Het was vroeg in de ochtend toen Matthias de Koning, die samen met Lamers en Annette Kouwenhoven in *Denk, schrijf, spreek, Nabokov* speelt, een alarmerend telefoontje kreeg. Er stond nog wel iets overeind na de brand, maar het was toch vooral as die restte van al het fraais dat Discordia in pakweg 35 jaar had opgebouwd aan decor, boeken en rekwisieten; artefacten geladen met betekenis, volwaardig onderdeel van hun repertoire, waarin de groep ook altijd het toneelspelen onderzoekt en belicht. Gedrieën reflecteren ze op de gebeurtenis, een oefening in het verduren van verlies, zo voelt het.

Maar pas op, dit is geenszins een zwaarmoedige voorstelling. Kouwenhoven heeft haar heerlijk relativerende stem in het geheel, met kanttekeningen en anekdotes, iets waarin De Koning zich ook niet onbetuigd laat en Nabokov nooit ver is. Over een vlinderval kan het gaan, neplachjes, een vader met de vut en het wezen van de passievruucht.

Uit al die scènes spreekt een niet aflatende veerkracht en waardering voor schoonheid tot in het kleinste kleurrijke detail die de kunst en het leven de mens kunnen bieden, al zijn de omstandigheden soms nog zo bizar.